

Πρόγραμμα Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (ΠΠΔΕ)

στο Τμήμα Φυσικής της Σχολής Θετικών Επιστημών

01-09-2026

Εισαγωγή

Η Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια (ΠΔΕ) πιστοποιείται με **βεβαίωση** που χορηγείται από Τμήμα Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, στην περίπτωση μας, το Τμήμα Φυσικής της Σχολής Θετικών Επιστημών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Είναι δε μία πιστοποίηση που διασφαλίζει ότι οι απόφοιτοι που σκοπεύουν να ακολουθήσουν επαγγελματικά εκπαιδευτικούς κλάδους έχουν ικανοποιητική διδακτική και παιδαγωγική επάρκεια. Η νομοθεσία που διέπει την Παιδαγωγική και Διδακτική Επάρκεια είναι ο Νόμος **3848/2010** (ΦΕΚ Α'/71) ("Αναβάθμιση του ρόλου του εκπαιδευτικού – καθιέρωση κανόνων αξιολόγησης και αξιοκρατίας στην εκπαίδευση και λοιπές διατάξεις") άρθρο 2, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 22 του άρθρου 36 του Ν. **4186/2013** (ΦΕΚ Α'/193), με το άρθρο 111 του Ν. **4547/2018** (ΦΕΚ Α'/102), την παρ. 2 του άρθρου 456 του Ν.4957/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 88 του Ν. **5291/2026** (ΦΕΚ Α'/49)

Α. Ο Κύκλος Σπουδών για την απόκτηση της ΠΔΕ

Η Παιδαγωγική & Διδακτική Επάρκειας (ΠΔΕ) στο Τμήμα Φυσικής της Σ.Θ.Ε. συνιστά ένα παράλληλο προς το πτυχίο Κύκλο Σπουδών, τουλάχιστον 6 μαθημάτων με **τουλάχιστον 30 ECTS**¹.

Τα 6 μαθήματα που απαρτίζουν τον Κύκλο Σπουδών της ΠΔΕ χωρίζονται σε 4 υποχρεωτικά μαθήματα και σε 2 μαθήματα επιλεγόμενα από ομάδες μαθημάτων. Επιπλέον, τα μαθήματα του Κύκλου Σπουδών του ΠΔΕ χωρίζονται σε 3 ενότητες, σε συμφωνία με τη με αριθμ. 2458/1-10-2018 εισήγηση της ΜΟΔΙΠ, όπως αυτή εγκρίθηκε από τη Σύγκλητο στη με αριθμ. 2968/3&4-10-2018 συνεδρίασή της (βλ. και Πίνακα 1):

- η Α' Ενότητα αφορά σε «**Θέματα Εκπαίδευσης και Αγωγής**», δηλαδή βασικά μαθήματα παιδαγωγικής και ψυχολογίας. Από το σύνολο των πέντε (5) μαθημάτων της Α' ενότητας **επιλέγεται ένα (1) μάθημα**. Τα μαθήματα είναι των 5 ή 6 ECTS και παρέχονται στο Τμήμα Φυσικής από το Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής.
- η Β' Ενότητα αφορά σε «**Θέματα Μάθησης και Διδασκαλίας**», δηλαδή βασικά μαθήματα θεωριών μάθησης και γενικής διδακτικής. Θεωρούμε, ότι σε προπτυχιακό επίπεδο και για φοιτητές/τριες θετικών επιστημών, τα **δύο υποχρεωτικά μαθήματα** του ΠΠΣ του τμήματος Φυσικής καλύπτουν τη θεματική περιοχή της Β' ενότητας. Το περιεχόμενο του μαθήματος Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Πληροφορικής στοχεύει στην παραγωγική αξιοποίηση

¹ κατά περίπτωση επιλεγμένων μαθημάτων

του ηλεκτρονικού υπολογιστή σε θέματα σχετικά με τη Φυσική και τη διδασκαλία της. Το περιεχόμενο του μαθήματος Προγραμματισμός Υπολογιστών & Υπολογιστική Φυσική περιλαμβάνει στοιχεία που ενισχύουν τον αλγοριθμικό τρόπο σκέψης των μαθητών.

- η Γ' Ενότητα αφορά στην «**Ειδική Διδακτική και Πρακτική Άσκηση**» δηλαδή σε εξειδικευμένα θέματα διδακτικής, με έμφαση στο γνωστικό αντικείμενο της Φυσικής. Θεωρούμε, ότι το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φυσικής, στο σύνολό του, καλύπτει πλήρως την εξειδικευμένη γνώση, που ένας διδάσκων στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση οφείλει να κατέχει, ώστε να μπορεί με επιτυχία να καλύπτει τη συνιστώσα της παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου, ήτοι, τη γνώση του προς διδασκαλία αντικειμένου, της Φυσικής. Συνεπώς στην Γ' ενότητα αναζητούνται μαθησιακά αντικείμενα, που θα βοηθήσουν τον/την φοιτητή/τρια να μετασχηματίσει την επιστημονική γνώση σε παιδαγωγική γνώση περιεχομένου, που μπορεί να διδαχθεί και να αποτελέσει ένα εύληπτο corpus γνώσης για το μελλοντικό του/της μαθητή/τρια. Τέτοια μαθησιακά αντικείμενα είναι αφενός μαθήματα εξειδίκευσης στη Διδακτική της Φυσικής (ομάδα Γ1), αφετέρου εργαστηριακά μαθήματα, που προωθούν υπολογιστικές και πειραματικές δεξιότητες, απαραίτητες για έναν μελλοντικό εκπαιδευτικό. Έτσι:

- την ενότητα Γ1 απαρτίζουν 4 μαθήματα, που αφορούν σε εξειδικευμένα θέματα Διδακτικής της Φυσικής και στην πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών σε Σχολείο. Τα μαθήματα αυτά είναι βασικής ή γενικής επιλογής του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Φυσικής. Από την ομάδα των 4 μαθημάτων **επιλέγεται τουλάχιστον ένα (1)**.

- την ενότητα Γ2 απαρτίζουν **2 μαθήματα, που είναι υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα** στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Φυσικής και προωθούν πειραματικές δεξιότητες, απαραίτητες για έναν μελλοντικό εκπαιδευτικό.

Η Παιδαγωγική & Διδακτική επάρκεια πιστοποιείται με την **συμπλήρωση τουλάχιστον 30 ECTS** από τα προαναφερθέντα μαθήματα και με την επιτυχή παρακολούθηση τουλάχιστον 6 μαθημάτων ως εξής:

- I. Ένα από τη θεματική ενότητα Α
- II. Δύο από τη θεματική ενότητα Β
- III. Τουλάχιστον ένα από τη θεματική ενότητα Γ1
- IV. Δύο από τη θεματική ενότητα Γ2

Τα μαθήματα των παραπάνω ενοτήτων παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1. Μαθήματα του Κύκλου Σπουδών για το ΠΠΔΕ, στο Τμήμα Φυσικής

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α: Θέματα Εκπαίδευσης και Αγωγής Μαθήματα επιλογής άλλων τμημάτων (επιλέγεται 1 μάθημα)	εξάμηνο	ώρες/εβδ	ECTS
Σχολική Παιδαγωγική Ι (Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής)	Ε	3	5
Σχολική Παιδαγωγική ΙΙ (Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής)	Ε	3	5
Εκπαιδευτική Ψυχολογία (Τμήμα Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής)	Χ	3	5
Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Τμ. Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής)	Χ	3	5
Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Έρευνα (Τμ. Φιλοσοφ. & Παιδαγ.)	Χ/Ε	3	6
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Θέματα Μάθησης και Διδασκαλίας Υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΠΣ του Τμήματος Φυσικής	εξάμηνο	ώρες/εβδ	ECTS
Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Υ (1° εξαμ.)	Χ	5	5,5
Προγραμματισμός Υπολογιστών & Υπολογιστική Φυσική Υ (2° εξαμ.)	Ε	4	5,5
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ1: Ειδική Διδακτική και Πρακτική Μαθήματα επιλογής του ΠΠΣ του Τμήματος Φυσικής (επιλέγεται τουλάχιστον 1 μάθημα)	εξάμηνο	ώρες/εβδ	ECTS
Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας Γενική Επιλογή	Ε	3	5
Εργαστήριο Διδακτικής της Φυσικής Γενική Επιλογή	Ε	3	5
Πρακτική άσκηση (σε σχολική μονάδα) Γενική Επιλογή	Χ/Ε	3	5
Διδακτική της Φυσικής (προηγούμενη ονομασία Εισαγωγή στη Διδακτική της Φυσικής) Βασική Επιλογή	Ε	4	7
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Γ2: Ειδική Διδακτική και Πρακτική Υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΠΣ του Τμήματος Φυσικής	εξάμηνο	ώρες/εβδ	ECTS
Εργαστηριακές Ασκήσεις Φυσικής (προηγούμενη ονομασία Γενικό Εργαστήριο) Υ (2° εξαμ.)	Ε	4	5,5
Εργαστήριο Ηλεκτρικών Κυκλωμάτων Υ (3° εξαμ.)	Χ	4	6
Ελάχιστο σύνολο ECTS			30

Παρατηρήσεις:

1. Η Θεματική ενότητα Α καλύπτεται από μαθήματα του Τμήματος Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής. Αν ένα μάθημα επιλεγεί από αυτή τη θεματική ενότητα για τη λήψη παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, **ΔΕΝ λαμβάνεται υπόψη** στο άθροισμα των ECTS για τη λήψη του πτυχίου.

Οι φοιτητές/ριες που έχουν επιλέξει ένα μάθημα από την Θεματική Ενότητα Α για την απόκτηση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας μπορούν να επιλέξουν επιπλέον μέχρι ένα (1) μάθημα από προσφερόμενα από άλλα τμήματα, το οποίο αντιστοιχεί σε μάθημα γενικών επιλογών, σύμφωνα με την παράγραφο «1.3. Δομή Προγράμματος Σπουδών - ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ» του Οδηγού Σπουδών.

2. Το μάθημα «Πρακτική Άσκηση» γίνεται αποδεκτό ως μάθημα του κύκλου σπουδών για το ΠΠΔΕ, **ΜΟΝΟΝ** αν υλοποιηθεί σε σχολείο.

Τα κύρια στοιχεία των προσφερόμενων μαθημάτων παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2. Κύρια στοιχεία μαθημάτων του Κύκλου Σπουδών για το ΠΔΕ, στο Τμήμα Φυσικής

	Τίτλος Μαθήματος		Πρόγραμμα Σπουδών	Εξάμηνο	Κωδικός Μαθήματος	Τύπος Μαθήματος, στο οικείο Τμήμα	ECTS
Α΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Θέματα Εκπαίδευσης και Αγωγής							
	A.1	Σχολική Παιδαγωγική Ι	Τμήματος Φιλοσοφίας & Παιδαγωγικής (ΦΠ)	8 ^ο	ΣΧΠΙ400	Κορμού	5
	A.2	Σχολική Παιδαγωγική ΙΙ		8 ^ο	ΣΧΠΙΙ400	Κορμού	5
	A.3	Εκπαιδευτική Ψυχολογία		7 ^ο	ΕΨ900	Κορμού	5
	A.4	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική		7 ^ο	ΕΙΣΠ100	Κορμού	5
	A.5	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική Έρευνα		7 ^ο / 8 ^ο	Π1000	Υποχρεωτικό Κατεύθυνσης	6
Β΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Θέματα Μάθησης και Διδασκαλίας							
	B.1	Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Πληροφορικής	Τμήματος Φυσικής	1ο	ΗΥΥ501	Υποχρεωτικό	5,5
	B.2	Προγρ/σμός Υπολογιστών & Υπολογιστική Φυσική		2ο	ΗΥΥ201	Υποχρεωτικό	5,5
Γ΄ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Ειδική Διδακτική και Πρακτική Άσκηση							
Γ.1 Εξειδίκευση στη Διδακτική της Φυσικής							
	Γ1.1	Εργαστήριο Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας	Τμήματος Φυσικής	8 ^ο	ΔΨΕ502	Γενική Επιλογή	5
	Γ1.2	Διδακτική της Φυσικής		7 ^ο	ΔΨΕ3401	Βασική Επιλογή	7
	Γ1.3	Εργαστήριο Διδακτικής της Φυσικής		8 ^ο	ΔΨΕ501	Γενική Επιλογή	5
	Γ1.4	Πρακτική άσκηση (σε σχολική μονάδα)		7 ^ο και 8 ^ο	ΑΜΕ501	Γενική Επιλογή	5
Γ.2 Εξειδίκευση στο Γνωστικό Αντικείμενο							
	Γ2.1	Εργαστηριακές Ασκήσεις Φυσικής	Τμήματος Φυσικής	2 ^ο	ΓΘΥ501	Υποχρεωτικό	5.5
	Γ2.2	Εργαστήριο Ηλεκτρικών Κυκλωμάτων		3 ^ο	ΕΦΥ501	Υποχρεωτικό	6